

Hvilken lovgivning finder anvendelse? - Luxembourg

INDHOLDSFORTEGNELSE

- 1 Retskilder
 - 1.1 National ret
 - 1.2 Internationale aftaler
 - 1.3 Vigtigste bilaterale aftaler
- 2 Anvendelse af lovvalgsregler
 - 2.1 Myndighedernes anvendelse af lovvalgsregler
 - 2.2 Renvoi (tilbagevisning og viderehenvielse)
 - 2.3 Ændret tilknytning
 - 2.4 Undtagelser fra anvendelsen af lovvalgsreglerne
 - 2.5 Vurdering af den relevante fremmede lov
- 3 Lovvalgsregler
 - 3.1 Kontraktlige forpligtelser og retsakter
 - 3.2 Erstatning uden for kontraktforhold
 - 3.3 Personalstatut, aspekter vedrørende civil status (navn, bopæl, funktion)
 - 3.4 Fastlæggelse af forældre-barn-forhold, herunder adoption
 - 3.4.1 Fastlæggelse af forældre-barn-forhold
 - 3.4.2 Adoption
 - 3.5 Ægteskab, ugifte/samlevende, partnerskaber, skilsmisse, separation og underholdspligt
 - 3.5.1 Ægteskab
 - 3.5.2 Ugifte/samlevende og partnerskaber
 - 3.5.3 Skilsmisse og separation
 - 3.5.4 Underholdspligt
 - 3.6 Formueforholdet mellem ægtefæller
 - 3.7 Arv i henhold til lov eller testamente
 - 3.8 Ejendomsret
 - 3.9 Insolvens

1 Retskilder

1.1 National ret

Der findes ikke nogen lov om international privatret i Luxembourg. De interne lovvalgsregler findes rundt omkring i forskellige love og særlove. Området er i vid udstrækning reguleret ved multilaterale internationale konventioner og ved den afledte EU-lovgivning.

1.2 Internationale aftaler

En række vigtige lovvalgsregler udspringer af multilaterale internationale konventioner, som Luxembourg er part i. De fleste konventioner er blevet udarbejdet inden for rammerne af Haagerkonferencen om International Privatret.

En fortegnelse over disse konventioner kan findes på [Haagerkonferencens](#) websted.

1.3 Vigtigste bilaterale aftaler

Visse bilaterale konventioner indeholder lovvalgsregler. For nærmere oplysninger henvises til [Legilux](#).

2 Anvendelse af lovvalgsregler

2.1 Myndighedernes anvendelse af lovvalgsregler

På det personretlige område rejser den kompetente ret spørgsmålet om lovvalg af egen drift. Dette er ikke tilfældet, hvis parterne kan handle frit, f.eks. på det aftaleretlige område, hvor det står parterne frit for at vælge, hvilket lands lovgivning der skal finde anvendelse i sagen. I dette tilfælde rejser retten kun spørgsmålet af egen drift, hvis der er tale om et bevidst forsøg på at omgå reglerne (une situation de fraude caractérisée à la loi).

Den kompetente ret anvender uden videre national lovgivning, hvis ingen af parterne har fremsat et anbringende om, at fremmed lovgivning bør finde anvendelse.

2.2 Renvoi (tilbagevisning og viderehenvisning)

På de retsområder, der ikke er omfattet af en international konvention eller en EU-forordning, hvorefter renvoi (henvisning) udtrykkeligt udelukkes, anerkendes doktrinen kun delvist i retspraksis. Når lovvalgsreglen resulterer i en henvisning til den kompetente rets lovgivning, anerkendes dette, men man går ikke videre. Det opfattes således, at der henvises til den kompetente rets materielle lovgivning.

Renvoi er udelukket inden for de områder, hvor parterne frit kan vælge, hvilket lands lovgivning der skal finde anvendelse.

2.3 Ændret tilknytning

En "mobil konflikt" opstår, når et retsforhold som følge af en ændring i det tilknytningskriterium, hvorved den relevante lovgivning udpeges, successivt er underlagt to forskellige retssystemer. Den mobile konflikt defineres som en tidsmæssig lovkonflikt, hvor tilknytningsfaktoren flytter sig i tid og rum.

I Luxembourg anvendes den nye lovgivning på de fremtidige retsvirkninger af et retsforhold, der er opstået i fortiden, med respekt for de blivende retsvirkninger. Den nye lovgivning, som udpeges i kraft af lovvalgsreglen, finder imidlertid anvendelse, når der opstår ændringer i et retsforhold, der er opstået, mens den tidligere gældende lovgivning fandt anvendelse.

2.4 Undtagelser fra anvendelsen af lovvalgsreglerne

I følgende tilfælde skal den kompetente domstol lægge sin egen lovgivning til grund, selv om lovvalgsreglen udpeger et andet lands lovgivning:

- Det er umuligt at fastslå, hvilken fremmed lovgivning der finder anvendelse.
- Der er tale om statsløse personer.
- Den fremmede lovgivning giver ingen løsning på tvisten.
- Der skal anordnes foreløbige retsmidler af hastende karakter.
- Når den fremmede lovgivning på afgørende måde strider mod domstolslandets retsopfattelse (ordre public).

Når retsforskrifter finder umiddelbar anvendelse, skal retten ligeledes anvende sin egen lovgivning i følgende tilfælde:

- Inden for retsplejen
- Bestemmelser vedrørende beskyttelse af arbejdstagere og vedrørende lejekontrakter
- Forbrugerbeskyttelse

- Hvis parterne har forsøgt at undgå anvendelsen af den kompetente rets lovgivning til fordel for fremmed lovgivning på et åbenbart uretmæssigt grundlag, skal retten se bort fra denne lovgivning og anvende sin egen.

2.5 Vurdering af den relevante fremmede lov

Da en luxembourgsk ret anser udenlandsk lovgivning for at være en del af sagens faktum, er det i princippet den part, der begærer fremmed lovgivning anvendt, der skal føre bevis for indholdet heraf. Det påhviler parterne og navnlig den, hvis påstand skal bedømmes efter den udenlandske lovgivning, at føre dette bevis.

3 Lovvalsregler

3.1 Kontraktlige forpligtelser og retsakter

I princippet er kontraktlige forpligtelser underlagt parternes udtrykkelige aftale med forbehold af ufravigelige bestemmelser om omgåelse og ordre public.

I mangel af en udtrykkelig aftale mellem parterne er det bestemmelserne i Romkonventionen af 1980 og i forordning nr. 593/2008 af 17. juni 2008, der finder anvendelse. I denne situation vil retten anvende den lovgivning, der objektivt set er den mest hensigtsmæssige.

3.2 Erstatning uden for kontraktforhold

Forpligtelser uden for kontraktforhold er principielt reguleret af lovgivningen på det sted, hvor den omstændighed, der gav anledning til skaden eller forpligtelsen, indtraf, medmindre en anden lovgivning er mere snævert forbundet med denne omstændighed, eller en international konvention finder anvendelse.

3.3 Personalstatut, aspekter vedrørende civil status (navn, bopæl, funktion)

Den personretlige status er i princippet underlagt lovgivningen i personens hjemland med forbehold af relevante kriterier såsom de berørte personers sædvanlige bopæl og navnlig eventuelle børns sædvanlige bopæl. Dette gælder også for dannelsen og sammensætningen af personens navn, og ændringer heraf, da navnet er en del af personens identitet.

Personens almindelige rets- og handleevne reguleres af lovgivningen i den pågældendes hjemland. Vedkommendes procesabilitet reguleres imidlertid af den lovgivning, der finder anvendelse på denne ret, eftersom den vedrører rettens materielle indhold. På det aftaleretlige område modificeres denne regel, når en medkontrahent i god tro er blevet overrasket af en ukendt habilitetsmangel i det land, hvor dispositionen er foretaget. Det anerkendes i så tilfælde, at lovgivningen i hjemlandet viger for lovgivningen på udførelsesstedet.

3.4 Fastlæggelse af forældre-barn-forhold, herunder adoption

3.4.1 Fastlæggelse af forældre-barn-forhold

Spørgsmålet om retligt slægtskab reguleres i Luxembourg principielt af den lovgivning, der finder anvendelse på ægteskabet, dvs. lovgivningen i forældrenes hjemland. Såfremt de ikke er af samme nationalitet, er det lovgivningen der, hvor de har deres fælles bopæl, eller lovgivningen i det land, hvor domstolen er beliggende, der finder anvendelse.

Alt, hvad der vedrører det biologiske slægtskab, er i princippet reguleret af lovgivningen i barnets hjemland.

Det er ligeledes lovgivningen i barnets hjemland, der regulerer spørgsmålet om, hvilke beviser der kan føres for at godtgøre slægtskabet, de materielle betingelser for anerkendelse af faderskabet, fristen for at bestride faderskabet og spørgsmålet om, hvilke beviser der kan føres til støtte for en frifindelse i en faderskabssag.

3.4.2 Adoption

– Betingelserne for adoption

I overensstemmelse med artikel 370 i civillovbogen er betingelserne for at adoptere principielt fastsat i lovgivningen i adoptantens /adoptanternes hjemland. Er adoptanterne af forskellig nationalitet, er det lovgivningen på adoptanternes fælles bopæl på tidspunktet for adoptionsanmodningens indgivelse, der finder anvendelse. Betingelserne for at blive adopteret reguleres imidlertid i princippet stadig af lovgivningen i den adopteredes hjemland. Der gøres undtagelse fra dette princip, når adoptionen medfører, at den adopterede erhverver adoptantens statsborgerskab. I så tilfælde er betingelserne fastsat i lovgivningen i adoptantens hjemland.

– Adoptionens retsvirkninger

Det er lovgivningen i adoptantens/adoptanternes hjemland, der regulerer adoptionens retsvirkninger. Når adoptionen foretages af et par af forskellig nationalitet eller af statsløse personer, eller når en af parterne er statsløs, er det lovgivningen dér, hvor de havde deres sædvanlige bopæl på det tidspunkt, hvor adoptionen affødte retsvirkninger, der lægges til grund.

Er der tale om en adoption, som foretages i udlandet, kan der opstå en konflikt mellem kompetencereglerne i adoptantens hjemlands lovgivning og de samme regler i den adopteredes hjemland. I så tilfælde er adoptionen gyldigt foretaget, såfremt formalia i lovgivningen i det land, hvor adoptionen har fundet sted, er blevet iagttaget, og den har fundet sted ved hjælp af de kompetente myndigheder, der er udpeget efter samme lovgivning.

3.5 Ægteskab, ugifte/samlevende, partnerskaber, skilsmisse, separation og underholdspligt

3.5.1 Ægteskab

– Betingelserne for ægteskabets gyldighed

Formkravene er i princippet fastsat i lovgivningen i det land, hvor ægteskabet blev indgået.

Ifølge Haagerkonventionen af 14. marts 1978 om indgåelse og anerkendelse af ægteskab er det en forudsætning for et ægteskabs gyldighed, at de materielle betingelser i hver af ægtefællernes interne lovgivning er opfyldt. Den interne lovgivning er den, der udpeges af lovvalgsreglerne i den stat, hvor ægteskabet blev indgået. Det er ligeledes et krav – såfremt mindst en af ægtefællerne er statsborger i denne stat eller har sædvanlig bopæl dér – at de materielle betingelser, der er fastsat i lovgivningen i den stat, hvor ægteskabet blev indgået, er iagttaget. Den lovgivning, der regulerer spørgsmålet om ægteskabets gyldighed, regulerer ligeledes de materielle betingelser for at anlægge sag med påstand om et ægteskabs omstødelse.

For så vidt angår ægteskaber, der er indgået i udlandet, er der en formodning for, at det er gyldigt indgået, når en vielsesattest, der opfylder formkravene i lovgivningen på det sted, hvor ægteskabet blev indgået, er blevet fremlagt. Anerkendelse af ægteskabet kan afvises, hvis det er åbenbart uforeneligt med retsordenen i Luxembourg.

– Ægteskabets retsvirkninger

Hvis ægtefællerne ikke er af samme nationalitet, er retsvirkningerne i Luxembourg i princippet reguleret af lovgivningen i det land, hvor ægtefællerne har fælles bopæl, altså der hvor parret rent faktisk har bosat sig.

3.5.2 Ugifte/samlevende og partnerskaber

Papirløst samliv eller parforhold er ikke omfattet af nogen lovvalgsregel, for så vidt som forholdet mellem samlevende ifølge luxembourgsk lovgivning skal opfattes som en faktisk situation.

Den lovgivning, der finder anvendelse på partnerskaber, som er indgået i Luxembourg, er domstolslandets lovgivning.

Partnere, der har registreret deres partnerskab i udlandet, kan lade det indskrives i civilregistret (répertoire civil), såfremt begge parter opfyldte betingelserne i artikel 4 på det tidspunkt, hvor partnerskabet blev indgået i udlandet. Når det udenlandske partnerskab er anerkendt i Luxembourg, nyder det de samme fordele som dem, der gælder for de luxembourgske partnerskaber.

3.5.3 Skilsmisse og separation

Når parterne har samme nationalitet, er det lovgivningen i deres hjemland, der finder anvendelse på en eventuel separation eller skilsmisse. I modsat fald er det lovgivningen i det land, hvor de har fælles bopæl, der vil blive anvendt. Hvis ingen af disse kriterier giver noget resultat, er det domstolslandets lovgivning, der finder anvendelse.

Disse regler finder ligeledes anvendelse på spørgsmålet om, hvorvidt skilsmisse kan bevilges, på skilsmissegrundene, på retsvirkningerne af skilsmissen og på eventuelle ledsageforanstaltninger.

3.5.4 Underholdspligt

I henhold til artikel 15 i forordning nr. 4/2009 om underholdspligt fastlægges det, hvilken lov der skal anvendes på området, i overensstemmelse med protokollen af 23. november 2007 om international inddrivelse af underholdsbidrag til børn og andre familiemedlemmer. Princippet er, at lovgivningen i den stat, hvor fordringshaver har sin sædvanlige bopæl, finder anvendelse, men at parterne for en allerede anlagt sag efter fælles aftale kan vælge lovgivningen i domstolslandet eller en af følgende lovgivninger:

a) lovgivningen i en stat, hvor en af parterne er statsborger på tidspunktet for lovvalget

b) lovgivningen i den stat, på hvis område en af parterne har sin sædvanlige bopæl på tidspunktet for lovvalget

c) den lovgivning, som ifølge parternes valg eller rent faktisk finder anvendelse på deres formueforhold

d) den lovgivning, som ifølge parternes valg eller rent faktisk finder anvendelse på skilsmissem eller separationen.

3.6 Formueforholdet mellem ægtefæller

Ægtefællernes formueforhold er underlagt den interne lovgivning, som ægtefællerne valgte før ægteskabets indgåelse.

Hvis ikke ægtefællerne traf noget valg på tidspunktet for ægteskabets indgåelse, bestemmes det i henhold til Haagerkonventionen af 14. marts 1978 om anerkendelse og indgåelse af ægteskab, hvilken lov der finder anvendelse.

I henhold til Haagerkonventionen af 14. marts 1978 kan ægtefællerne kun vælge en af følgende lovgivninger:

1. lovgivningen i den stat, hvor en af ægtefællerne var statsborger på det tidspunkt, hvor valget blev foretaget
2. lovgivningen i den stat, hvor en af ægtefællerne havde sædvanlig bopæl på det tidspunkt, hvor valget blev foretaget
3. lovgivningen i den stat, hvor en af ægtefællerne etablerede ny sædvanlig bopæl efter ægteskabets indgåelse.

Den lovgivning, der herved udpeges, finder anvendelse på alle deres aktiver.

Uanset om ægtefællerne har foretaget ovennævnte valg eller ej, kan de imidlertid for fast ejendoms vedkommende (eller for en af flere ejendommers vedkommende) vælge lovgivningen dér, hvor ejendommen er beliggende. De kan ligeledes bestemme, at de ejendomme, der erhverves efterfølgende, skal undergives lovgivningen samme sted.

Har parterne ikke foretaget et sådant valg, skal retten forsøge at finde frem til, hvad de stiltiende lagde til grund. Der gælder en formodning for, at det er den interne lovgivning i den stat, hvor de etablerede deres første fælles sædvanlige bopæl efter ægteskabets indgåelse, der skal anvendes.

I henhold til Haagerkonventionen af 14. marts 1978 er ægtefællernes formueforhold i nedennævnte tilfælde imidlertid underlagt den interne lovgivning i den stat, hvor begge ægtefæller er statsborgere:

1. når den i artikel 5 omhandlede erklæring er udfærdiget af denne stat, og dens virkning ikke er udelukket efter artikel 5, stk. 2
2. når denne stat ikke er part i konventionen, når statens interne lovgivning finder anvendelse ifølge dens internationale privatret, og ægtefællerne har etableret deres første sædvanlige bopæl efter ægteskabets indgåelse:

a) i en stat, der har udfærdiget den i artikel 5 omhandlede erklæring,

eller

b) i en stat, der ikke er part i konventionen, hvis internationale privatret ligeledes foreskriver anvendelse af deres hjemlands lovgivning

3. når ægtefællerne ikke etablerer deres første sædvanlige bopæl i samme stat efter ægteskabets indgåelse.

Hvis ikke ægtefællerne har fælles sædvanlig bopæl i samme stat eller samme statsborgerskab, er deres formueforhold underlagt den interne lovgivning i den stat, hvortil de efter en samlet betragtning har den tætteste tilknytning.

Det står ægtefællerne frit for at ændre den pågældende lovgivning, i det omfang den nye lovgivning giver adgang hertil.

3.7 Arv i henhold til lov eller testamente

Bestemmelserne i forordning (EU) nr. 650/2012 af 4. juli 2012 finder anvendelse på arvesager, som er indledt efter den 17. august 2015. Ifølge forordningens artikel 21 er det lovgivningen i den medlemsstat, hvor afdøde havde sit sædvanlige opholdssted på dødstidspunktet, der skal anvendes på hele arven.

Arvesager indledt før den 17. august 2015 er fortsat omfattet af de luxembourgske lovvalgsregler.

– Legal arv

I Luxembourg er der tale om flere bobehandlinger: en, der omfatter arveladers løsøre, og en, der omfatter en eller flere faste ejendomme. Spørgsmålet om, hvorvidt et aktiv kan henregnes til løsøre eller fast ejendom, afgøres efter domstolslandets lovgivning.

Skifte af løsøre er principielt reguleret af lovgivningen på afdødes sidste bopæl. Bopælen fastlægges efter reglerne i civillovbogen.

Skifte af fast ejendom er underlagt lovgivningen i den stat, hvor den enkelte ejendom er beliggende.

– Testamentsarv

I princippet skal det afgøres efter personretten, om en person overhovedet har adgang til at råde over sine ejendele ved testamente. Specifikke inhabilitetsgrunde henhører dog under arvelovgivningen. Den almindelige adgang til at tage imod et legat afgøres efter personretten.

3.8 Ejendomsret

Anliggender vedrørende fast ejendom afgøres ifølge artikel 3 i civillovbogen efter lovgivningen i den stat, hvor ejendommen befinder sig. Det samme gælder for de tinglige rettigheder, der er knyttet hertil, for deres stiftelse, overdragelse og ekstinktion.

3.9 Insolvens

Uden for anvendelsesområdet for forordning (EU) nr. 1346/2000 og 2015/848 er det lovgivningen på det sted, hvor en skyldners bo tages under konkursbehandling, der finder anvendelse.

Den gælder for alle former for kollektive insolvensbehandlinger, der indledes i Luxembourg eller i udlandet. For så vidt angår særlige retsvirkninger af en medkontrahents konkurs er det imidlertid lovgivningen i den stat, hvor konkursdekretet blev afsagt, der finder anvendelse.

Lovgivningens rækkevidde er begrænset til de specifikke retsvirkninger og omfatter ikke alle aspekter af den disposition, der er berørt af konkursen.

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Sidste opdatering: 06/05/2019